[2020] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 69

ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ

ਬਨਾਮ

ਐੱਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਰਾਜ

(ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ. 2020 ਦਾ 547)

20 ਜਨਵਰੀ, 2020

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ, ਆਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ (ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 2000-ਉਪ ਧਾਰਾ 7 ਏ, 21-ਨਿਰਭਯਾ ਕੇਸ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ - ਧਾਰਾ 7 ਏ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ-ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 09.07.18 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕਿਹਾ ਗਿਆਃ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ – ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 10.01.13 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ-ਰੱਦ-ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਿਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਡੀਟੀਡੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 09.07.18 ਅਤੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ-ਧਾਰਾ 7 ਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 7 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ

ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2015) 17 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 699: [2015] 9 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 200; ਉਪੇਂਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ (2015) 11 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 124: [2015] 5 ਐੱਸਸੀਆਰ 214; ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਸਕਸੈਨਾ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2012) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 750: [2012] 10 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 540-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(2015) 9 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 200 ਪੈਰਾ 6 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(2015) 5 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 214 ਪੈਰਾ 6 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

[2012] 10 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 540 ਪੈਰਾ 6 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ. 2020 ਦੇ 547.

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 19.12.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2019 ਦਾ 1301.

ਡਾ. ਏ. ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਵੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੀਤਾ ਚੌਹਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਰਾਣੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਿਚਾ ਸਿੰਘ, ਸਦਾਸ਼ਿਵ, ਐਡ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ.

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਐਸ. ਜੀ., ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਸੀਨੀਅਰ. ਐਡ., ਚਿਰਾਗ ਐਮ. ਸ਼ਰਾਫ, ਰਜਤ ਨਾਇਰ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸਵਾਤੀ ਘਿਲਦਿਆਲ, ਕਾਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸੁਪ੍ਰਿਆ ਜੁਨੇਜਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਯਸ਼ਿਕਾ ਵਰਮਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ ਭਾਰਤੀ, ਮਨਨ ਪੋਪਲੀ, ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ, ਵਰੁਣ ਚੁੱਘ, ਭੁਵਨ ਕਪੂਰ, ਦਿਗਵਿਜੈ ਡੈਮ, ਏ. ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਗਾਰਗੀ ਕੇ., ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨਃ

ਆਰਡਰ

1. ਦੋਸ਼ੀ। ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਇਹ ਐਸਐਲਪੀ 19.12.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ. 1301 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

2. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਅਤੇ ਗਾਇਤਰੀ ਬਾਲ ਸੰਸਕਾਰ ਸ਼ਾਲਾ, ਨਾਰਾਇਣ ਪੁਰ, ਟਾਂਡਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨਗਰ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 08.10.1996 ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 16.12.2012 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਉਮਰ ਸਿਰਫ਼ 16 ਸਾਲ 02 ਸਾਲ ਸੀ।

ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 08 ਦਿਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਥਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ (ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 2000 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਜੇਜੇ ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੌਤ ਜਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਐਫਟੀਸੀ ਕੋਰਟ ਨੰਬਰ 7 ਨੇ ਮਿਤੀ 21.12.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 21.12.2018 ਵਿੱਚ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ 10.01.2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 09.07.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਵੱਲੋਂ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 09.07.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

3. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 09.07.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਸਕੂਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 10.01.2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਮਿਤੀ 09.07.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 10.01.2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 09.07.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 09.07.2018 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

4. ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਏ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਦਿੱਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

5. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਏ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਏ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਲ. ਪੀ. ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

6. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਉਠਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2015) 17 ਐਸਸੀਸੀ 699 ਅਤੇ ਉਪੇਂਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ (2015) 11 ਐਸਸੀਸੀ 124' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਸਕਸੈਨਾ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2012) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 750 ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ (32) ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ।

7. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2015) 17 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 699 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਜੇਜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

8. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 07.01.2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ' ਤੇ, 10.01.2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਤਸਦੀਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਉਮਰ ਤਸਦੀਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਮੇਂ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 10.01.2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਮੈਟ੍ਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ

ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਾਖਲਾ ਰਜਿਸਟਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਕੂਲ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਤਸਦੀਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਵੀ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਨੈ ਸ਼ਰਮਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਮਾਪਿਆਂ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਜਾਂ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਈ. ਓ. ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਉਮਰ ਤਸਦੀਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ' ਤੇ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ 10.01.2013 ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

9. ਜਦੋਂ 2013 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 1398 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਪੈਂਡਿੰਗ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਨੈ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਥਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 13.03.2014 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ (150) ਤੋਂ (153) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ' ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 10.01.2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੈਰਾ (150) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਿਤੀ 10.01.2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਮੈਟ੍ਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਪੈਰਾ (150) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ-

"150. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮ. ਐਮ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਨੈ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਨੈ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਕਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਆਈ. ਓ. ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਉਮਰ ਤਸਦੀਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ' ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

10. ਫਿਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐੱਨਸੀਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 10.01.2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿਤੀ 09.07.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਨੈ ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 09.07.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ -

"18. ਪਵਨ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੂਥਰਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 10-1-2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਪਵਨ ਦੀ ਉਮਰ ਤਸਦੀਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਰਿਕਾਰਡ' ਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਬਾਲਗ ਸਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

……..

45. ਹੁਣ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ 2 ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 2 ਨਾਬਾਲਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ 10-9-2013 ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

11. ਜੇਜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7ਏ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜੇਜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 10.01.2013 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 13.03.2014 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫ਼ੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 09.07.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ. ਸਾਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

12. ਸ਼੍ਰੀ ਏ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

13. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਐੱਸਐੱਲਪੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler